

Katyń 1940

<https://katyn.ipn.gov.pl/kat/form/r54340870,224.html>
19.09.2026, 10:49

[Wstęp](#) | [Represjonujący](#) | [Represjonowani](#)

224

Sygnatura oryginalna:

Sr 67/52, Pr I 20/52, W 158/52

Sygnatury IPN:

IPN Kr 110/4713

IPN Kr 111/1746

IPN Kr 111/3453

Tytuł teczki:

[Marcin Krężel oskarżony i skazany z art. 11 dekretu z dn. 13.06.1946 r.]

Typ sprawy:

akta sądowe i prokuratorskie

Data rozpoczęcia sprawy:

25-01-1952

Data zakończenia sprawy:

13-08-1953

Opis sprawy:

Sprawa przeciwko Marcinowi Krężelowi s. Jana, ur. 11.11.1928 r. - strażnikowi w więzieniu w Jaworznie. W dn. 25.11.1951 r. w trakcie prywatnej rozmowy prowadzonej z innymi funkcjonariuszami Straży Więziennej przekonywał, że mord w Katyniu dokonali "Rosjanie", którzy następnie odpowiedzialnością za jego popełnienie obciążyli Niemców. Marcin Krężel został aresztowany w dn. 6.02.1952 r. W dn. 5.03.1952 r. został skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie na cztery lata więzienia z art. 11 dekretu z dn. 13.06.1946 r. (tzw. małego kodeksu karnego) za "rozpowszechnianie fałszywych wiadomości o Związku Radzieckim i nawoływanie do czynów skierowanych przeciwko jedności sojuszniczej Państwa Polskiego ze sprzymierzonym z nim Związkiem Radzieckim". Wyrok ten został utrzymany postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie z dn. 28.03.1952 r. Na mocy amnestii z dn. 22.11.1952 r. skrócono karę więzienia do dwóch lat i ośmiu miesięcy. Postanowieniem Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie z dn. 13.08.1953 r. Marcin Krężel został warunkowo zwolniony z odbycia pozostałej części kary.

Uwagi:

Akta o sygn. IPN Kr 110/4713 (Sr 67/52) pochodzą z zespołu Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Akta o sygn. IPN Kr 111/1746 (Pr I 20/52) oraz IPN Kr 111/3453 (W 158/52) pochodzą z zespołu Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie. Materiały archiwalne zawierają protokoły przesłuchań, postanowienie o wszczęciu śledztwa, akt oskarżenia, protokoły rozprawy przed Wojskowym Sądem Rejonowym, wyrok tego sądu, odwołanie do Najwyższego Sądu Wojskowego i postanowienie tego sądu oraz dokumentację z okresu odbywania kary.

Represjonowani:

Krężel Marcin, data urodzenia: 10-11-1928, imię ojca: Jan

Formy/Rodzaj represji:

Aresztowany w dn. 6.02.1952 r. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie w dn. 5.03.1952 r. na cztery lata więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych przez okres dwóch lat na podstawie art. 11 dekretu z dn. 13.06.1946 r. (tzw. małego kodeksu karnego) za "rozpowszechnianie fałszywych wiadomości o Związku Radzieckim i nawoływanie do czynów skierowanych przeciwko jedności sojuszniczej Państwa Polskiego ze sprzymierzonym z nim Związkiem Radzieckim". Wyrok ten został utrzymany postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie z dn. 28.03.1952 r. Oskarżony został zwolniony z więzienia dn. 22.08.1953 r. W trakcie odbywania kary przez osiem miesięcy pracował w kopalni węgla.

Represjonujący:

Cnota Franciszek, jedn.org.: Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publ. w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

starszy sierżant

Uwagi:

Oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie.

Funkcja:

oficer śledczy

Jaśko Franciszek, jedn.org.: Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publ. w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

Uwagi:

Oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie.

Funkcja:

oficer śledczy

Karpiński Beniamin, jedn.org.: Najwyższy Sąd Wojskowy, miasto : Warszawa

Stopień wojskowy:

ppłk

Uwagi:

Sędzia Najwyższego Sądu Wojskowego, członek składu sędziowskiego, który postanowieniem z dn. 28.03.1952 r. utrzymał wobec Marcina Krężela wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Funkcja:

sędzia

Kierpiec Józef, jedn.org.: Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publ. w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

podporucznik

Uwagi:

Oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie, podpisany

pod aktem oskarżenia przeciwko Marcinowi Krężelowi.

Funkcja:

oficer śledczy

Kiełtyka Ludwik, jedn.org.: Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

kpt.

Uwagi:

Sędzia Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie, członek składu sędziowskiego (obok ww. Władysława Stasicy oraz Józefa Marszała), który postanowieniem z dn. 28.02.1952 r. zdecydował o skierowaniu sprawy Marcina Krężela na drogę postępowania sądowego oraz utrzymania wobec niego aresztu tymczasowego.

Funkcja:

sędzia

Lisowski Stanisław, jedn.org.: Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

kpt.

Uwagi:

Wiceprokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie.

Funkcja:

Wiceprokurator

Marszał Józef, jedn.org.: Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

ppor.

Uwagi:

Sędzia Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie, członek składu sędziowskiego, który 5.03.1952 r. wydał wyrok skazujący Marcina Krężela.

Funkcja:

sędzia

Mendyka Stanisław, jedn.org.: Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

por.

Uwagi:

Sędzia Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie, członek składu sędziowskiego, który 5.03.1952 r. wydał wyrok skazujący Marcina Krężela.

Funkcja:

sędzia

Milewski Edward, jedn.org.: Najwyższy Sąd Wojskowy, miasto : Warszawa

Stopień wojskowy:

ppłk

Uwagi:

Sędzia Najwyższego Sądu Wojskowego, członek składu sędziowskiego, który postanowieniem z dn. 28.03.1952 r. utrzymał wobec Marcina Krężela wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Funkcja:

sędzia

Mioduski Kryspin, jedn.org.: Najwyższy Sąd Wojskowy, miasto : Warszawa

Stopień wojskowy:

ppłk

Uwagi:

Sędzia Najwyższego Sądu Wojskowego, przewodniczący składu sędziowskiego, który postanowieniem z dn. 28.03.1952 r. utrzymał wobec Marcina Krężela wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Funkcja:

sędzia

Napora Kazimierz, jedn.org.: Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

mjr

Uwagi:

Prokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie, podpisany pod postanowieniem o zatwierdzeniu aktu oskarżenia przeciwko Marcinowi Krężelowi.

Funkcja:

prokurator

Niziński Jerzy, jedn.org.: Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

kpt.

Uwagi:

Podprokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie, oskarżyciel Marcina Krężela w czasie postępowania sądowego prowadzonego przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie, obecny na posiedzeniu sądowym podczas ogłoszenia wyroku skazującego Marcina Krężela w dn. 5.03.1952 r.

Funkcja:

podprokurator

Nowak Marian, jedn.org.: Wojskowa Prokuratura Rejonowa, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

porucznik

Uwagi:

Prokurator wojskowy w Wojskowej Prokuraturze Rejonowej w Krakowie, brał udział w posiedzeniu Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie w dn. 28.02.1952 r., na którym zapadła decyzja o skierowaniu sprawy Marcina Krężela na drogę postępowania sądowego oraz utrzymania wobec niego aresztu tymczasowego.

Funkcja:

prokurator wojskowy

Stasica Władysław, jedn.org.: Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie, miasto : Kraków

Stopień wojskowy:

ppłk

Uwagi:

Sędzia, szef Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie, przewodniczący składu sędziowskiego, który 5.03.1952 r. wydał wyrok skazujący Marcina Krężela.

Funkcja:

sędzia, szef Wojskowego Sądu Rejonowego

Szymanek Józef, jedn.org.: Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publ. w Krakowie, miasto :
Kraków

Stopień wojskowy:
starszy sierżant

Uwagi:

Oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie.

Funkcja:

oficer śledczy

Szyszkowski Wojciech, jedn.org.: Naczelna Prokuratura Wojskowa, miasto : Warszawa

Stopień wojskowy:

por.

Uwagi:

Podprokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej, oskarżyciel na posiedzeniu Najwyższego
Sądu Wojskowego w dn. 28.03.1952 r.

Funkcja:

podprokurator